

Návrh

**Plán péče
o
přírodní památku
Zadní Machová**

**na období
(2011-2031) na období 20 let od schválení platnosti zřizovacího předpisu**

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	CZ0522129
kategorie ochrany:	PP
název území:	Zadní Machová
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení vlády
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo životního prostředí České republiky
číslo předpisu:	132/2005 Sb.
datum platnosti předpisu:	22. prosince 2004
datum účinnosti předpisu:	22. prosince 2004

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Královéhradecký
okres:	Rychnov nad Kněžnou
obec s rozšířenou působností:	Kostelec nad Orlicí
obec s pověřeným obecním úřadem:	Týniště nad Orlicí
obec:	Rašovice
katastrální území:	Rašovice u Týniště nad Orlicí

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území M 1:5000

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 739553, Rašovice u Týniště nad Orlicí

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
218/1		lesní pozemek		140	1346484	135818
Celkem						135818

Rozloha dle NATURA 2000 je 15. 0387ha

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo je ve vzdálenosti 50 m od hranic přírodní památky v souladu s ustanovením § 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.

Katastrální území: 739553, Rašovice u Týniště nad Orlicí

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
st. 36		zastavěná plocha a nádvoří		80	658	658
st. 154		zastavěná plocha a nádvoří		177	191	191
207		lesní pozemek		30	22666	1370
208/1		vodní plocha	vodní nádrž přírodní	10001	23418	1736
211/1		trvalý travní porost		177	14256	1974
212/1		lesní pozemek		177	4343	311
213/1		lesní pozemek		177	12107	9471
215		trvalý travní porost		206	3674	3423
216/1		lesní pozemek		140	504	504
217/1		trvalý travní porost		140	165	165
217/2		trvalý travní porost		140	1671	1671
217/5		zahrada		80	512	512
218/1		lesní pozemek		140	1346484	52007
231		lesní pozemek		43	30508	819
232		lesní pozemek		37	31223	1622
234/3		lesní pozemek		121	20339	1358
235		orná půda		122	10792	2562
236/1		orná půda		32	691	120
236/2		orná půda		196	8337	1164
240/1		orná půda		33	5528	1687
252		orná půda		27	9178	324
331/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	177	3172	1971
331/2		ostatní plocha	manipulační plocha	60000	147	76
331/3		ostatní plocha	manipulační plocha	134	36	36
333		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	1568	129
341/1		ostatní plocha	silnice	75	51962	3365
Celkem						89226

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ M 1:2880

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	13,5818	6,7462		
vodní plochy	0	0,1736	zamokřená plocha	0
			rybník nebo nádrž	0
			vodní tok	0
trvalé travní porosty	0	0,7233		
orná půda	0	0,5857		
ostatní zemědělské pozemky (zahrada)	0	0,0512		
ostatní plochy	0	0,5577	nepłodná půda	0
			ostatní způsoby využití	0
zastavěné plochy a nádvoří	0	0,0849		
plocha celkem	13,5818	8,9226		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: není
chráněná krajinná oblast: není
jiný typ chráněného území: není

Natura 2000

ptačí oblast: není
evropsky významná lokalita: CZ0522129 Zadní Machová

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území M1:5000

1.6 Kategorie IUCN

Kategorie III. - přírodní památka

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

sřevičník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*)

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Hlavním předmětem ochrany je populace silně ohroženého druhu střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) a jeho biotopu (s přihlédnutím na ostatní chráněné a ohrožené druhy, které se vyskytují v dané lokalitě).

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. Ekosystémy

Ekosystémy nejsou předmětem ochrany.

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)	187 lodyh na cca 3 mikrolokalitách	silně ohrožený (C2)	Jediný náš domácí zástupce rodu <i>Cypripedium</i> . Roste v polostinných a světlých lesích s řídkým bylinným podrostem. Nejčastěji doplňuje podrost hercynských habrových doubrav. Na severní Moravě a v jižních Čechách se objevuje především v květnatých bučinách. V Bílých Karpatech, Slánské tabuli a Českém středohoří roste na širokolistých suchých trávnících. Kvete od května do června. V prvních letech po vyklíčení je rostlina mykotrofní, po objevení se listů (k čemuž dochází asi po čtyřech letech) je vyživována již zcela autotrofně. Roste na mírně vlhkých přes léto vysychajících vápenitých půdách chudých na dusík. Květy střevíčníku pantoflíčku jsou zajímavý způsobem opylovány. K opylení musí dojít pylem z jiného jedince a proto jsou důležití při tomto procesu někteří zástupci hmyzu. Jsou to především pískorypky, které přilákány na květ sklouznou po pysku dovnitř. Při cestě nazpět je hmyz velmi sofistikovaně donucen odnést pyl na svém těle.

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. Typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i> - 9170	18,81	L3.1 - Hercynské dubohabřiny

B. Evropsky významné druhy a ptáci

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)	187 lodyh na 3 mikrolokalitách	silně ohrožený (C2)	Jediný náš domácí zástupce rodu <i>Cypripedium</i> . Roste v polostinných a světlých lesích s řídkým bylinným podrostem. Nejčastěji doplňuje podrost hercynských habrových doubrav. Na severní Moravě a v jižních Čechách se objevuje především v květnatých bučinách. V Bílých Karpatech, Slánské tabuli a Českém středohoří roste na širokolistých suchých trávnících. Kvete od května do června. V prvních letech po vyklíčení je rostlina mykotrofní, po objevení se listů (k čemuž dochází asi po čtyřech letech) je vyživována již zcela autotrofně. Roste na mírně vlhkých přes léto vysychajících vápenitých půdách chudých na dusík. Květy střevíčníku pantoflíčku jsou zajímavý způsobem opylovány. K opylení musí dojít pylem z jiného jedince a proto jsou důležité při tomto procesu někteří zástupci hmyzu. Jsou to především pískorypky, které přilákány na květ sklouznou po pysku dovnitř. Při cestě nazpět je hmyz velmi sofistikovaně donucen odnést pyl na svém těle.

1.9 Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem je zajištění stabilní populace střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) a dalších druhů zvláště chráněných rostlin. Ochrana a vhodná péče o stávající biotopy, ve vazbě na využívání lesního porostu. Zkvalitněním stanovištních podmínek povede ke zlepšení situace ostatních chráněných druhů rostlin vázaných na tento lesní porost. Cílem ochrany není v tomto případě ponechání ekosystému samovolnému vývoji, nýbrž zajištění trvalé péče o hlavní předmět ochrany za účelem jeho zachování v příznivém stavu.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Obecně – Lesní komplex Zadní Machová se nachází severně od Rašovického rybníka a 0,6 km severně od obce Rašovice u Týniště nad Orlicí, 3 km východně od Týniště nad Orlicí. Náleží do Královéhradeckého kraje, okresu Rychnov nad Kněžnou. Nadmořská výška území je 280 m n. m., zeměpisné souřadnice 50°9'30.648"N, 16°7'40.123"E, kvadrát síťového mapování 5862b.

Geomorfologie – Z geomorfologického hlediska je území součástí provincie Česká vysočina, soustavy Česká tabule tvořené vrstvy křídových sedimentů. V rámci České tabule je řazena do podsoustavy Východočeská tabule, celku Orlická tabule, podcelku Třebechovická tabule, okrsku Choceňská tabule (Demek et al., 1987).

Geologie a pedologie – Podkladem lokality jsou slínovce středního turonu (sv. křída), zčásti spongilitické. V lokalitě se vyskytují kambizemě arenické.

Hydrologie – Lokalita se nachází v povodí náhonu Alba, který se vlévá v Třebechovicích pod Orebem do Dědiny. Dědina je pravostranný přítok Orlice. Prameniště bezejmenného toku a systém melioračních kanálů jsou důležitou součástí lokality. Zájmovým územím protéká bezejmenný tok, který se pravobřežně vlévá v druhém kilometru do dalšího bezejmenného toku, jenž se v desátém říčním kilometru zprava vlévá do náhonu Alba. Celková délka toku je 0,912 km z čehož se posledních 482 m nachází v ZCHÚ. Číslo hydrologického pořadí 1-02-03-051.

Území je plošně rozděleno systémem několika historických melioračních příkopů, patrně se jedná o zbytek úprav používaných v tzv. Dubovém lesním hospodářství.

Klimatologie – Sledovaná lokalita je součástí mírně teplé oblasti České republiky (MT2). Charakteristické pro dané území jsou následující hodnoty:

Označení regionu	mírně teplý
Suma teplot nad 10°C	2500 - 2800
Výskyt suchých vegetačních období	10 - 60%
Vláhová jistota	4 - 7
Průměrná roční teplota	7,8 - 9,0°C
Průměrné roční srážky	550 - 700 mm

Konkrétní údaje o základních klimatických prvcích a údaje o srážkových úhrnech jsou z měření stanice v Horním Jelení.

Měsíční dlouhodobý průměrný úhrn srážek (mm)

Měsíc:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	celkem
42	35	37	48	64	72	86	79	53	52	47	44	659

Měsíční dlouhodobé průměrné teploty (°C)

Měsíc:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	celkem
-2.3	-1.0	2.9	7.5	12.8	15.8	17.7	16.8	13.2	8.4	2.9	-0.5	7.8

Regionálně fytogeografické členění České republiky - Podle regionálně fytogeografického členění České republiky (Skalický, 1988) se lokalita Zadní Machová nachází ve fytogeografické oblasti Mezofytikum, obvodu Českomoravské mezofytikum, okresu Dolní Poorličí, v podokresu 61a Křivina.

Geobotanická rekonstrukce - Potenciální přirozenou vegetací (Neuhäuslová et al., 1998) jsou na lokalitě brusinkové borové doubravy (*Vaccinio vitis-idaeae-Quercetum*).

Botanika - Evropsky významná lokalita Zadní Machová zahrnuje lesní porosty na vlhkém, místy až podmáčeném stanovišti s vysokým zastoupením javoru kleny (*Acer pseudoplatanus*) a jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*), místy s bukem lesním (*Fagus sylvatica*), smrkem ztepilým (*Picea abies*), dubem letním (*Quercus robur*) atd. V minulosti byly některé části lesního komplexu negativně ovlivněny přeměnou na smrkovou monokulturu, celá lokalita je protkána melioračními příkopy. Z těchto důvodů jsou nejcennější fragmenty lesních společenstev s výskytem vzácnější květeny vázány na blízkost melioračních kanálů a podmáčená místa.

Výskyt střešníku pantoflíčku a dalších významných druhů, např. huseník hajní (*Arabis nemorosa*), prstnatec Fuchsův (*Dactylorhiza fuchsii*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*), strdivka nicí (*Melica nutans*), bradáček vejčitý (*Listera ovata*), lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), kokořík mnohokvětý (*Polygonatum multiflorum*), prvosenka vyšší (*Primula elatior*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), ostřice chabá (*Carex flacca*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), se soustředí do míst s dominantními listnatými dřevinami a také tam, kde proběhlo prosvětlení porostu při těžbách dřevin (i v monokulturách, kde se po těžbě objevily zejména mladé břízy, jasan, kleny a bohaté bylinné patro, určujícím faktorem je v těchto místech vyšší vlhkost půdy). Ve fytoocenologických snímcích zapsaných v místech s výskytem střešníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) ve stromovém patře dominují: olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), bříza bělokorá (*Betula pendula*).

Populace střešníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) v roce 2010 měla četnost přibližně 55 jedinců. Toto číslo však není přesné, protože v terénu je obtížné stanovit jednoho jedince. Za jednoho jedince byl považován buď trs nebo samostatná lodyha, vyskytující se ve větší vzdálenosti od ostatních jedinců. Pokud se vyjádří početnost populace počtem lodyh, čítala populace v roce 2010 celkem 187 lodyh, z toho 102 fertálních, 85 sterilních a 4 poškozené (okus, zaschnutí vrcholu).

Druhová diverzita lokality Zadní Machová je poměrně bohatá. V průběhu botanických průzkumů, které v území proběhly zhruba od r. 1931 do současnosti, bylo v lokalitě zaznamenáno celkem 251 taxonů cévnatých rostlin. V rámci botanického průzkumu (rok 2010) bylo zachyceno 201 taxonů cévnatých rostlin (Prašová et Doležal, 2010).

Na lokalitě bylo nalezeno 17 druhů rostlin zařazených do Červeného seznamu z roku 2000 (Holub et Procházka, 2000):

jedle bělokorá (*Abies alba*) – C4a
orlíček obecný (*Aquilegia vulgaris*) – C3

huseník hajní (*Arabis nemorosa*) – C1
rožec hajní (*Cerastium lucorum*) – C4a
střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*) – C2
prstnatec Fuchsův (*Dactylorhiza fuchsii*) – C4a
lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*) – C4a
kyčelnice devítolistá (*Dentaria enneaphyllos*) – C4a
přeslička luční (*Equisetum pratense*) – C3
vranec jedlový (*Huperzia selago*) – C3
bledule jarní (*Leucojum vernum*) – C3
bradáček vejčitý (*Listera ovata*) – C4a
hlístník hnízdák (*Neottia nidus-avis*) – C3
vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*) – C3
ostružník skalní (*Rubus saxatilis*) – C3
kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*) – C4a
violka divotvárná (*Viola mirabilis*) – C4a
(Prausová et Doležal, 2010)

České a latinské jméno vyskytujících se druhů je stanoveno podle klíče (Kubát et al., 2002).

Vysvětlivky:

C1 – taxon kriticky ohrožený

C2 – taxon silně ohrožený

C3 – taxon ohrožený

C4 – vzácnější taxon vyžadující další pozornost (C4a – méně ohrožený)

(Procházka, 2001)

Zoologie – Podrobný zoologický průzkum nebyl proveden.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>)	187 lodyh na 3 mikrolokalitách	silně ohrožený	Jediný náš domácí zástupce rodu <i>Cypripedium</i> . Roste v polostinných a světlých lesích s řídkým bylinným podrostem. Nejčastěji doplňuje podrost hercynských habrových doubrav. Na severní Moravě a v jižních Čechách se objevuje především v květnatých bučinách. V Bílých Karpatech, Slánské tabuli a Českém středohoří roste na širokolistých suchých trávnících. Kvete od května do června. V prvních letech po vyklíčení je rostlina mykotrofní, po objevení se listů (k čemuž dochází asi po čtyřech letech) je vyživována již zcela autotrofně. Roste na mírně vlhkých přes léto vysychajících vápenitých půdách chudých na dusík. Květy střevíčníku pantoflíčku jsou zajímavý způsobem opylovány. K opylení musí dojít pylem z jiného jedince a proto jsou důležití při tomto procesu někteří zástupci hmyzu. Jsou to především pískorypky, které přilákány na květ sklouznou po pysku dovnitř. Při cestě nazpět je hmyz velmi sofistikovaně donucen odnést pyl na svém těle.
bledule jarní (<i>Leucojum vernum</i>)	Počet neuveden (vlhká část)	ohrožený	Roste ve vlhkých listnatých lesích, v lužních a suťových lesích a na vlhkých loukách, v pásmu od nížin až do hor.
hlísník hnízdák (<i>Neottia nidus-avis</i>)	nehojný výskyt	silně ohrožený	Roste ve stinných listnatých nebo smíšených lesích, na živinami bohatých, neutrálních až mírně kyselých půdách. Hlísník je zahrnut do ochrany mezinárodní úmluvy CITES.
huseník hajní (<i>Arabis nemorosa</i>)	cca 33 lodyh (podél vodních příkopů)	kriticky ohrožený	Roste na slatinných loukách nebo ve světlejších lužních lesích. Dříve rostl roztroušeně v úvalech velkých řek.

prstnatec Fuchsův (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	Počet neuveden roztroušeně ve vlhkých částech	ohrožený	Upřednostňuje vlhké bazické půdy, někdy ale roste i na kyselejších substrátech. Objevuje se na pastvinách a loukách, v lesích a na rašeliništích. Najdeme ho od nížin do subalpínského stupně, přičemž dává přednost vyšším polohám.
vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>)	Počet neuveden roztroušeně ve vlhkých částech	ohrožený	Roste ve světlých lesích a v křovinách, také na otevřených loukách, na půdách suchých až vlhkých. Vemeník je zahrnut do ochrany mezinárodní úmluvy CITES.
vrانع jedlový (<i>Huperzia selago</i>)	v roce 2010 nenalezen	ohrožený	Roste ve vlhkých lesích hor a na subalpínských holích, převážně na kyselých půdách. V úžlabí listů v horní části lodyhy se tvoří výtrusnice, vranec se však rozmnožuje také vegetativně opadavými pupeny, které vznikají v úžlabí listů na konci větví.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Lokalita Zadní Machová byla v minulosti vyhlášena státní přírodní rezervací na ochranu střevíčníku pantoflíčku. Toto chráněné území bylo v 90. letech minulého století zrušeno, protože předmět ochrany *C. calceolus* nebyl v lokalitě nalezen. Za důvod jeho vymizení byla považována zásadní změna druhové skladby lesa (Faltysová et al., 1992). V souvislosti s průzkumy při přípravě soustavy Natura 2000 byl výskyt *C. calceolus* v lokalitě znovu potvrzen.

b) lesní hospodářství

Lesy v ZCHÚ vlastní soukromý vlastník, F. D. Sternbergová (LHC – Sternberg Týniště nad Orlicí). Pozemek, na němž se zvláštní chráněné území vyhláší, i okolní pozemky jsou historicky využívány k lesnickým účelům. Jedná se o hospodářské lesy s převážným zastoupením smrku, javoru klenu, jasanu, olše a břízy.

c) zemědělské hospodaření

Na lokalitě se zemědělsky nehospodaří.

d) rybníkářství

V ochranném pásmu ZCHÚ se nachází vodní nádrž s názvem Rašák, která slouží převážně k rekreaci.

e) myslivost

Lokalita se nijak výrazně nepodílí na žádném mysliveckém záměru.

f) rybářství

Neprovozuje se zde.

g) rekreace a sport

Lokalita není nijak rekreačně využívána. V blízké budoucnosti se nepředpokládá ani nijak nepočítá s jejím rekreačním využitím. V ochranném pásmu ZCHÚ se nachází vodní nádrž Rašák, která je využívána k letním rekreačním aktivitám. Lokalita přiléhá k zahrádkářské a chatové kolonii.

h) těžba nerostných surovin

Neprovádí se.

i) jiné způsoby využívání

Nejsou známé jiné způsoby využívání lokality.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Vyhlášovací dokumentace pro část soustavy Natura 2000 EVL Zadní Machová
- Nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit
- Sdělení MŽP č. 81/2008 Sb., o evropsky významných lokalitách, které byly zařazeny do evropského seznamu
- LHP 2006 – 2015 pro soukromého vlastníka: F. D. Sternbergovou (LHC – Sternberg Týniště nad Orlicí)
- Územní plán obce Týniště nad Orlicí (Novotný, 2008)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	17 - Polabí
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC STERNBERG TÝNIŠTĚ
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	13,605 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2006.-31.12.2015
Organizace lesního hospodářství	F. D. Sternbergová, lesní správa, Týniště nad Orlicí
Nižší organizační jednotka	revír Týniště nad Orlicí

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
2G1	Podmáčená jedlová doubrava - přesličková	DB 6 JD 3 OL 1 OS BŘ	2,314	17,19%
2K1	Kyselá buková doubrava - metlicová	DB 7 BK 3 BŘ BO HB	0,074	0,55%
2K5	Kyselá buková doubrava - borůvková	DB 7 BK 2 (BO BŘ) 1	0,378	2,81%
2S6	Svěží buková doubrava - ochuzená	DB 6 BK 3 HB 1 JD LP	0,157	1,17%
2V3	Vlhká buková doubrava - bršlicová	DB 5 JD 1 JS 2 JV 1 BK 1 JL OL HB	10,536	78,28%
Celkem			13,459	100 %

Poznámka: Zastoupení souborů lesních typů je dle OPRL

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>)	7,12	52,06%	-	-
BO	borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>)	0,60	4,39%	-	-
JD	jedle bělokora (<i>Abies alba</i>)	-	-	2,74	20%
Listnáče					
DB	dub letní (<i>Quercus robur</i>)	0,56	4,1%	6,84	50%
BK	buk lesní (<i>Fagus silvatica</i>)	0,40	2,89%	1,37	10%
BR	bříza bělokora (<i>Betula pendula</i>)	0,89	6,51%	0,68	5%
HB	habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>)	0,15	1,07%	0,68	5%
JS	jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>)	1,05	7,7%	-	-
KL	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	1,88	13,78%	-	-
OL	olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>)	0,98	7,14%	1,37	10%
KR	keře	0,05	0,36%	-	-
Celkem		13,68	100 %	13,68	100%

Přílohy:

- lesnická mapa typologická podle OPRL M 1:2 500 – příloha č. M4,
- mapa dílčích ploch a objektů M 1:2 000 – příloha č. M3
- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů se zákresem porostů ponechaných samovolnému vývoji M 1:2 000 – příloha č. M5

2.4.2 Základní údaje o tocích

Název vodního toku	tok je bezejmenný
Číslo hydrologického pořadí	1-02-03-051/4
Úsek dotčený ochranou (ř km od–do)	0,334 – 0,912
Charakter toku	17K – Kaprové vody
Příčné objekty na toku	nejsou
Manipulační řád	nebyl zpracován
Správce toku	Lesy ČR s.p.
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír	-
Zarybňovací plán	nebyl zpracován

Příloha:

- tabulka “Popis dílčích ploch a objektů” – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů M 1:2 000 – příloha č. M3

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Na území PP se nevyskytují útvary neživé přírody, které jsou předmětem ochrany.

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Přírodní památka se rozkládá pouze na lesním pozemku.

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

V zájmové lokalitě nebyl doposud v platnosti žádný plán péče, ani nebyla prováděna cílená opatření z hlediska ochrany přírody.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Pro vysokou estetickou hodnotu květenství střešníku pantoflíčku bývají tyto rostliny častým terčem lidí, kteří chtějí přesazením zpestřit květenstvu svých zahrádek. Dochází tak k decimaci přirozené populace. Protože není k dispozici účinná fyzická ochrana rostlin, doporučujeme příliš nezveřejňovat hodnoty území a zejména lokalizaci vzácných taxonů cévnatých rostlin.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

V současné době lokalita nevykazuje zcela ideální stav pro předmět ochrany - střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*) a další ohrožené druhy cévnatých rostlin, hlavně z důvodu ne zcela optimálního zastínění. Přesto se zde střevíčník nachází v relativně hojném počtu jedinců. Pozitivní roli ve vytváření optimálního biotopu evidentně sehrává síť starých melioračních kanálů a bezejmenný tok (PL-4), které udržují důležité vodní podmínky pro místní mokřiny a vlhká místa. Společně s částečně prosvětleným lesem (PL-2) tak vznikají podmínky pro výskyt vzácných rostlin. Prosvětlený les obepíná prstenec běžného hospodářského lesa (PL-1) s dominancí smrku ztepilého. Podél hranice ZCHÚ vede od západu k jihu lesní cesta (PL-3).

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Pro lesní porosty je zpracována tabulka Rámcové směrnice hospodaření a tabulka opatření dle podrobného rozdělení lesa. Jako podklad jsou použita aktuální taxační data a mapa rozdělení lesa z aktuálního LHP pro dobu platnosti od 1.1.2006 - 31.12.2015.

Lesnické hospodaření prováděné v lesních porostech v souladu s ustanoveními zákona o lesích č. 289/1995 Sb., tj. činnosti související s obnovou, výchovou a ochranou lesa nelze považovat za poškozování přírodní památky za předpokladu dodržení níže uvedených podmínek:

- při obnově využívat převážně stanovištně odpovídající dřeviny,
- používání chemických přípravků (např. na ochranu kultur), v ploše přírodní památky jen po předchozí konzultaci s orgánem ochrany přírody,
- mechanizovanou přípravu půdy je možno provádět pouze v místech, kde bude minimalizováno poškození chráněných druhů a předmětu ochrany. Každé takové opatření musí být konzultováno s orgánem ochrany přírody.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická podle OPRL M 1:2 500 – příloha č. M4
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů M 1:2 000 – příloha č. M5
- lesnická porostní mapa M 1:3 000 – příloha č. M6

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
1.	Les hospodářský	2G, 2K, 2S, 2V			
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
2G	DB 4 – 10, BO + 4, (SM, LP,JD) + 2, BŘ		DB,BŘ,JD,OS,BK		
2K	BO6 DB2 BK LP2 MD				
2P	SM 2 – 4, (DB,JD,BK) 2. BO 4 – 6, BŘ		meliorační + ZP 20%		
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
Smrková stanoviště nižších a středních poloh		Dubová stanoviště nižších a středních poloh			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
Podrostní + nahodilý + holosečný		Podrostní + nahodilý + holosečný			
Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba	Obmýetí	Obnovní doba
81	20	121	20		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Současný stav hospodaření		Současný stav hospodaření			
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Maloplošné holosečné + přirozené zmlazení		Maloplošné holosečné + přirozené zmlazení			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Přirozené zmlazení + skupinovitě listnáče		Přirozené zmlazení + skupinovitě listnáče			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
2G	DB, BO,SM, LP,JD, BŘ				
2K	BO, DB, BK, LP, MD				
2P	SM, DB,JD,BK, BO, BŘ				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					
Běžná hospodářská činnost dle platného LHP		Běžná hospodářská činnost dle platného LHP			
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií					
Ochrana proti kůrovci + ostatní		Ochrana proti kůrovci + ostatní			
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií					
Nutné pomístně +běžná hospodářská činnost dle platného LHP		Nutné pomístně +běžná hospodářská činnost dle platného LHP			
Poznámka					
Hospodařit dle schváleného LHP					

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

V ploše ZCHÚ se nenachází rybníky ani vodní nádrže. Místy zamokřená, až podmáčená lokalita je prameništěm bezejmenného toku. V lokalitě je patrná stará síť melioračních příkopů. Současný stav místních prvků, zajišťující v lokalitě vhodné podmínky pro společenstva se vzácnými druhy cévnatých rostlin, je nutné zachovat. Neprohlubovat meliorační příkopy ani mělká koryta pramenných toků a neodvodňovat zamokřené části území.

c) péče o nelesní pozemky

Nelesní pozemky nejsou součástí ZCHÚ.

d) péče o rostliny

Vzhledem k výskytu zákonem chráněných rostlin (druhy zvláště chráněné podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.) je pro zachování jejich vhodného biotopu (podmáčené až vlhké půdy) potřebné udržovat vyšší hladinu podzemní vody.

e) péče o živočichy

Živočichové nebyli předmětem zkoumání.

f) zásady jiných způsobů využívání území

V bezprostředním okolí nejsou výhledově plánovány antropogenní zásahy. Činnost v regionu je běžného rustikálního charakteru. Přesto je nutno okolí vodní plochy, luk a lesních pozemků obecně chránit před negativním působením činnosti člověka.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Z botanického hlediska se doporučuje v ploše zvláště chráněného území usměrnění hospodaření v lese ve prospěch listnatých dřevin (buk lesní, dub letní, javor klen, jasan ztepilý), postupnou náhradu jehličnatých monokultur listnatým nebo alespoň smíšeným lesem (s nízkým podílem smrku, příp. borovice).

Pro přežívání vstavačovitých rostlin je důležitá existence dostatečně prosvětlených a vlhkých míst s mladým a řídkým porostem listnatých dřevin. Hustý zápoj a konkurence jiných rostlin v zápase o světlo a vlhkost je pro vstavačovitě rostliny v této lokalitě nežádoucí. Ideální tedy je udržování mozaiky flóry s různě starými porosty včetně mladých a řídkých porostů listnatých dřevin.

Příloha:

- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa dílčích ploch a objektů M 1:2 000 – příloha č. M3
- lesnická porostní mapa M 1:3 000 – příloha č. M6

b) vodní režim

Pro existenci většiny inventarizovaných vzácných druhů rostlin je zásadní vodní režim. Proto nelze doporučit obnovu zanesených odvodňovacích příkopů (s výjimkou míst kolem cest, kde je nutný průjezd technikou).

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo je obecně v souladu s ustanovením § 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. ve vzdálenosti 50 m od hranic přírodní památky. Ochranné pásmo zasahuje do lesních pozemků, orné půdy a trvale travních porostů, vodní plochy, ostatních ploch, zastavěných ploch a zahrady.

V ochranném pásmu je nutné zachovat síť melioračních kanálů a toků. Zásah do tohoto systému, který v lokalitě vytváří podmínky, na něž jsou vázány chráněné druhy rostlin, není žádoucí. Veškeré zásahy, které by mohly ovlivnit vodní poměry na lokalitě, je třeba konzultovat s příslušným orgánem ochrany přírody.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V souladu s vyhláškou č. 60/2008 Sb., jsou vyznačeny hranice přírodní památky. V dalších letech se doporučuje průběžná kontrola pruhového značení hranic PP, sloupů se státním znakem a jejich případná obnova.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

U pozemků nacházejících se v ZCHÚ a jeho ochranném pásmu je třeba po nabytí účinnosti zřizovacího předpisu vyznačit zájmy ochrany přírody příslušným způsobem do evidence katastru nemovitostí.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Upoutání širší veřejnosti na toto ZCHÚ může být z hlediska předmětu ochrany nežádoucí. Zveřejnění výskytu zvláště chráněných rostlin, obzvláště orchidejí, je v České republice častým podnětem k jejich likvidaci (krádeži) na lokalitě.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Nejsou. Upoutání širší veřejnosti na toto ZCHÚ může být z hlediska předmětu ochrany nežádoucí.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Monitoring výskytu střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) a dalších ohrožených druhů cévnatých rostlin, provádět každoročně. Cílem monitoringu je zachytit významnější změny v populacích a zjišťování aktuálních početních stavů.

4. Závěrečné údaje

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		

Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	
Opakované zásahy		
Prosvětlování lesa	25 000	100 000
Opakované zásahy celkem (Kč)	25 000	100 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	100 000

Použité ocenění vychází z nákladů obvyklých opatření platných pro rok 2011 (dle Ceníku AOPK).

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Demek, J. a kol (1987): Zeměpisný lexikon ČSR – Hory a nížiny. Academia, Praha

Faltisová H., Matoušková H. et Hille J. (1992): Významné krajinné prvky východních Čech dle zákona č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Okres Rychnov n. Kněžnou. – Český ústav ochrany přírody, Pardubice. Holub et Procházka, 2000

Procházka F. [ed.] (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – Příroda, Praha, 18: 1 – 166.

Chytrý M., Kučera T. et Kočí M. [eds.] (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, Praha.

Kestránek, J. a kol. (1984): Zeměpisný lexikon ČSR – vodní toky a nádrže. Academia, Praha

Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. & Štěpánek J. [eds.] (2002): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha.

Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.

Prausová R. et Doležal J. (2010): Evropsky významná lokalita Zadní Machová

Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr. 16: 1-79.

Quitt E. (1975): Mapa klimatických oblastí ČSR 1 : 500 000. Geografický ústav ČSAV, Brno.

Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. In Hejný S., Slavík B. [eds.] (1988): Květena České republiky 1, s. 103-121. AVČR, Praha.

Dokumentace:

Novotný K. (2008): Územní plán města Týniště nad Orlicí

Neuhäuslová et al. (1998): mapy potenciální přirozené vegetace ČR

Portál české informační agentury životního prostředí Cenia, www.cenia.cz.

Legislativa:

Zákon č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny

Zákon o lesích č. 289/1995 Sb.

Vyhláška č. 60/2008 Sb. o plánech péče, označování a evidenci území chráněných podle zákona č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny

Nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit

Sdělení MŽP č.81/2008 Sb., o evropsky významných lokalitách

4.3 Seznam mapových listů

a) Základní mapa České republiky 1:10 000 v rastrové formě (RZM 10)

číslo mapového listu:

14-13-07, 14-13-08 (10500620.tif)

(ke zpracování zapůjčeno od Královéhradeckého kraje)

b) Ortofoto České republiky 1:10 000

číslo mapového listu:

Nach_8_5_2

(ke zpracování zapůjčeno od Královéhradeckého kraje)

4.4 Seznam používaných zkratk

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
BC	biocentrum
BK	biokoridor
EVL	Evropsky významná lokalita
IUCN	International Union for Conservation of Nature (Světový svaz ochrany přírody)
KN	katastr nemovitostí
KŘ	krajské ředitelství
k.ú.	katastrální území
LČR	Lesy České republiky
LHC	lesní hospodářský celek
LHO	lesní hospodářská osnova
LHP	lesní hospodářský plán
LT	lesní typ
LÚSES	lokální územní systém ekologické stability
LV	list vlastnictví
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OP	ochranné pásmo
OPRL	oblastní plán rozvoje lesů
PK	pozemkový katastr
PO	ptačí oblast
PP	plán péče (případně též přírodní památka – podle souvislosti v textu)
RBC	regionální biocentrum
RK	regionální biokoridor
SES	systém ekologické stability
SLT	soubor lesních typů
SMO	státní mapa odvozená
TTP	trvalý travní porost
ÚHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZM	základní mapa

4.5 Zpracovatel plánu péče

kolektiv autorů firmy ŠINDLAR s. r. o.: Ing. Jan Fetters, Ing. Jitka Říhová, Mgr. Jan Zapletal
provozovna Na Brně 372/2a, 500 06 Hradec Králové, v říjnu 2010.

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	2
1.1 Základní identifikační údaje	2
1.2 Údaje o lokalizaci území	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	3
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	4
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	4
1.6 Kategorie IUCN.....	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	5
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	5
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu	6
1.9 Cíl ochrany	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	7
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	7
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	11
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	12
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	12
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	12
2.4.2 Základní údaje o tocích	13
2.4.3 Základní údaje o útvech neživé přírody	14
2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích.....	14
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	14
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	14
3. Plán zásahů a opatření.....	15
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	15
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	15
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	17
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	18
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	18
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	18
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	18
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	18
4. Závěrečné údaje	19
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)..... Chyba! Záložka není definována.	
4.2 Použité podklady a zdroje informací	20
4.3 Seznam mapových listů.....	20
4.4 Seznam používaných zkratk	21
4.5 Zpracovatel plánu péče.....	21
5. Obsah	22
Tabulka - příloha T1: Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich	24
Tabulka - příloha T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2	25

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

- Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2).
- Příloha T2 - **Popis dílčích ploch, objektů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2).
- Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území M 1:5 000**
- Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ M 1:2 880**
- Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů M 1:2 000**
- Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická M 1:2 500**
- Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů M 1:2 000**
- Příloha M6 - **Lesnická porostní mapa M 1:3 000**

Tabulka - příloha T1: Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

označení JPRL	dílčí plocha	výměra dílčí plochy (ha)	číslo rámcové směrnice / porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	průměrná výška porostu (m)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka
32C	1	3,0515	1/G	SM	60	6	Les nepůvodní	Zásahy provádět dle platného LHP. Doporučujeme podporu a uvolňování listnatých dřevin (OL ,BR , DB) před jehličnatými.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
				OL	15					
				BO	10					
				BR	10					
				DB	5					
32C	5	1,4547	1/G	SM	55	24	Les nepůvodní	Zásahy provádět dle platného LHP. Doporučujeme podporu a uvolňování listnatých dřevin (DB, OL, KL ,JS) před jehličnatými.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
				KL	15					
				JS	10					
				BR	10					
				OL	5					
				DB	5					
32D	1	7,3191	1/G	SM	58	25	Les nepůvodní	Zásahy provádět dle platného LHP. Doporučujeme podporu a uvolňování listnatých dřevin (DB, BK, OL, HB) před jehličnatými.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
				KL	15					
				JS	10					
				BR	5					
				OL	5					
				DB	3					
				BK	2					
				HB	2					
32D	2	0,0778	1/G	SM	60	11	Les nepůvodní	Zásahy provádět dle platného LHP.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
				BR	30					
				BO	10					
32D	3	0,1980	1/K	BO	100	19	Les nepůvodní	Zásahy provádět dle platného LHP.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
32D	4	0,0914	1/G	KL	100	6	Les nepůvodní	Zásahy provádět dle platného LHP.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
32D	5	0,4985	1/G	SM	40	3	Les nepůvodní	Zásahy provádět dle platného LHP. Doporučujeme podporu a uvolňování listnatých dřevin (JS, KL, BR, KR) před jehličnatými.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
				JS	30					
				KL	10					
				BR	10					
				KR	10					
32D	6	0,5337	1/G	KL	80	13	Les kulturní	Zásahy provádět dle platného LHP.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
				OL	15					
				JS	5					
32D	7	0,3837	1/P	BK	65	26	Les přírodě blízký	Zásahy provádět dle platného LHP.	-	Les je v soukromém vlastnictví.
				DB	30					
				BO	5					

Tabulka - příloha T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch, objektů a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
PL-1	les	8,25	Lesní porost s dominancí smrku ztepilého. V soukromém lese hospodařit dle platného LHP. Vhodné je snížit procentuelní zastoupení SM a nahradit jej vhodnými listnatými dřevinami.	Bez zásahu, hospodařit dle aktuálního LHP.			
PL-2	prosvětlený les	5,17	Lesní porost s prosvětlenými místy (kotlíky). Procentuelně zde převažuje zastoupení smrku ztepilého, což omezuje výskyt a šíření předmětu ochrany. Do budoucna je nutné zachovat prosvětlená místa v porostu. Vhodné je snížit procentuelní zastoupení SM a nahradit jej vhodnými listnatými dřevinami.	Pokračovat v prosvětlování lesa, uvolňovat a podporovat listnaté stromy, snížit procento zastoupení SM.			
PL-3	cesta	0,09	Lesní cesta. Zachovat funkci lesní cesty.	Bez zásahu.			
PL-4	bezejmenný tok	0,09	Pramenná část bezejmenného toku. Ponechat současný stav.	Bez zásahu.			

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný.